28/02/2020

Μητρ. Μάνης “Ο πιστός που κατανύσσεται ζει πνευματικά θαύματα στη ζωή του”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

“Νά ἱκετεύσουμε καί τούτη τήν Σαρακοστή, ὁ Πανάγαθος Θεός νά κατανύσσει τίς ψυχές μας” αναφέρει, μεταξύ άλλων, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος στην εγκύκλιό του για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Αναλυτικότερα σημειώνει,

“Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, τήν ὁποία ἔχουμε ἐνώπιον μας, εἶναι μία σπουδαία χρονική περίοδος τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀρχίζει τήν Καθαρή Δευτέρα καί περαιοῦται τό Σάββατο τοῦ Λαζάρου. Μετά ἔχουμε τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου καί τό Ἅγιον Πάσχα.

Αὐτή ἡ ἐκκλησιαστική περίοδος τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς ὀνομάζεται καί «στάδιον τῶν ἀρετῶν» ἤ ἁπλῶς «στάδιον», περίοδος πνευματικῶν ἀγώνων, περίοδος νηστείας, Σαρακοστή, περίοδος προετοιμασίας γιά τή λαμπροφόρο Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλά ἔχει καί ἄλλη μία ὀνομασία. Ὀνομάζεται περίοδος κατανύξεως. Θείας καί ἱερᾶς κατανύξεως.

Καί πράγματι, ἡ Μεγ. Τεσσαρακοστή εἶναι ἡ κατ' ἐξοχήν περίοδος τῆς κατανύξεως. Ὅλες οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες, οἱ Κατανυκτικοί Ἑσπερινοί, οἱ Προηγιασμένες Θεῖες Λειτουργίες, τά Μεγάλα Ἀπόδειπνα, οἱ Χαιρετισμοί τῆς Παναγίας ἀποπνέουν ἱερή καί εὐλαβική κατάνυξη. Ὅλοι οἱ ὕμνοι καί οἱ ψαλμοί μᾶς χειραγωγοῦν πρός αὐτή τήν κατεύθυνση, στήν αὐτογνωσία καί συναίσθηση ὅτι εἴμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀχρεῖοι δοῦλοι καί ἁμαρτωλοί καί ἡ κατάνυξη εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἐπιστροφῆς μας στό σπίτι τοῦ Θεοῦ Πατέρα πού ὡς ἄσωτοι υἱοί φύγαμε μακριά Του.

Κατάνυξη εἶναι ἕνα κέντημα τῆς ψυχῆς, ἀπό τό ρῆμα «νύσσω» πού σημαίνει κεντῶ, τρυπῶ μέ αἰχμηρό ἀντικείμενο ἀπ' ὅπου παράγεται ἡ λέξη, δηλ. νοιώθω μιά θλίψη γιά τίς ἁμαρτίες μου καί χωρίς καμμία ἀπόγνωση καί ἀπογοήτευση ἐπανέρχομαι στό σωστό δρόμο τοῦ Θεοῦ μέ τήν εἰλικρινῆ καί σωστή ἐξομολόγηση καί τήν μετάνοια. Κατάνυξη εἶναι ἡ μακαρία κατάσταση τῆς «συντετριμμένης καί τεταπεινωμένης καρδίας» πού θέλει, αἰσθάνεται καί βιώνει τήν συγχωρητικότητα τῆς ἀγάπης τοῦ Ἐλεήμονος Θεοῦ. Δέν εἶναι ἡ κατάνυξη ἁπλῶς μία συναισθηματική συγκίνηση. Εἶναι κάτι τό βαθύτερο στή ψυχή μας καί κάτι τό οὐσιαστικότερο. Καί μάλιστα αὐτή ἡ τόσον σπουδαία καί πατερική λέξη τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων δέν μπορεῖ νά μεταφραστεῖ καί νά ἀποδοθεῖ ἐπακριβῶς σέ καμμία ξένη γλῶσσα. Ἡ ἀσκητική παράδοση τήν κατάνυξη τήν ἀποκαλεῖ καί «χαρμολύπη», πού δηλώνει λύπη γιά τήν ἁμαρτία καί ταυτόχρονα ἐλπίδα καί χαρά γιά τήν σωτηρία ἀπό τόν Χριστό.

Ὁ πιστός πού κατανύσσεται ζεῖ πνευματικά θαύματα στή ζωή του: Μετανοεῖ, ἐλευθερώνεται ἀπό τήν αἰχμαλωσία τῶν παθῶν, ἐγκρατεύεται, νηστεύει, ἀποκηρύσσει τήν φαύλη ζωή, προσεύχεται περισσότερον, καθίσταται ἐλεήμων, ζεῖ ἁγιοπνευματικά, ζωή καθαρή, ἀγωνιστική καί ἁγία. Τότε ἡ ψυχή γλυκαίνεται καί ἡ κατάνυξη εἶναι ἀληθῶς δωρεά τοῦ Θεοῦ.

Ἀγαπητοί μου, Μετανοίας καιρός, λοιπόν. Νά ἱκετεύσουμε καί τούτη τήν Σαρακοστή, ὁ Πανάγαθος Θεός νά κατανύσσει τίς ψυχές μας. Ὡς ἔλεγαν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας καί οἱ ἀσκητές τῆς ἐρήμου. «Κύριε, δός μοι κατανύξεως πόθον»! Αὐτή τήν ἱκεσία νά τήν λέμε καί μεῖς μαζί μέ τήν κορυφαία προσευχή: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν μέ τόν ἁμαρτωλόν».